

Hørselshemming ingen hindring

Mestring for ungdom 13-18 år

Om HLFU

HLFU, Hørselshemmedes Landsforbunds Ungdom er en organisasjon for ungdom med hørselshemming. HLFU har ca 1200 medlemmer. HLF, Hørselshemmedes Landsforbund er HLFUs moderorganisasjon. Mer informasjon om HLFU finnes på www.hlfu.no.

Bakgrunnsbeskrivelse

Det er en kjent sak at mange funksjonshemmede, også hørselshemmede, vokser opp relativt overbeskyttet, noe som ofte forsterkes på skolen gjennom særomsorg. På skolen kan mange klare seg greit i timene på grunn av tekniske hjelpemidler, men i pausene faller de gjennomgående utenfor det sosiale fellesskapet. På tilsvarende vis sliter mange unge hørselshemmede med å finne innpass blant jevnaldrende, både i uformelle sosiale sammenhenger og i det lokale fritidstilbudet. De hører ikke det som blir sagt, og trekker seg derfor ofte ut av slike situasjoner. Tilbaketrekning og isolasjon er av den grunn dessverre et hyppig forekommende problem blant hørselshemmede, gamle som unge. Sammen med tapsfølelsen over å ha mistet store deler av hørselen, fører denne isolasjonen mange inn i nedstemthet og i verste fall depresjoner.

Mange hørselshemmede opplever store kommunikasjonsproblemer i hverdagen. Alminnelig bakgrunnsstøy forstyrrer så mye at mange oppfatter seg som sosialt døve. Gjennom å arrangere ulike kurs og leirer har vi positiv erfaring med å motivere hørselshemmede ungdommer til å bli mer selvstendige og uavhengige. Bare det å reise på en slik aktivitet alene er et viktig skritt for mange.

HLFUs erfaringer fra tidligere aktiviteter er at unge med hørselshemming er en gruppe som har stort behov for å prøve seg i et miljø hvor verken mor eller far er til stede. HLFU legger stor vekt på at ungdommene må klare seg selv: De må lage egen mat, selv ta kontakt med andre mennesker og delta på felles aktiviteter. Vi legger også vekt på at ungdommene som deltar på våre aktiviteter skal få lære om det å drive en organisasjon, og vi oppfordrer ungdommer som er aktive hos oss til å bli aktive på lokalt plan i organisasjonen. Dette for å bidra til at de bygger nettverk og slik blir mer aktive og selvstendige sosialt der de bor.

Våre aktiviteter har tradisjonelt sett hatt et mestringsfokus som er basert på aktiviteter, gjerne av ekstremsportvarianten. Målgruppen har vært de eldste ungdommene. Vi ønsker nå å ta skrittet videre og arrangere en samling ikke bare med rene mestringsaktiviteter, men med et fokus der man også *lærer* om mestring. Aktiviteter vil også være viktig og det å være selvstendig og knytte kontakter med andre med like utfordringer er et spesielt stort fokus. Målgruppen er yngre enn den vi har tilbud om aktiviteter til pr. i dag.

Målsetting og målgruppe

Hovedmålsettingen for prosjektet er at ungdom (13-18 år) med hørselshemming skal lære mestring og oppleve mestring i praksis. Den kunnskapen de får skal gis på en slik måte at de selv kan benytte seg av den i det daglige liv i etterkant av samlingen.

Videre har prosjektet følgende delmål:

- skape en sosial møteplass der ungdom med hørselshemming kan møte andre med lignende utfordringer og utveksle erfaringer og knytte kontakter
- utvikle en god metode for å lære om mestring også i teorien og hvordan man kan nyttiggjøre seg av den kunnskapen i etterkant
- følge ungdommene i en periode etter kurset for å finne ut om de nyttiggjør seg av den kunnskapen kurset gav dem om mestring

Målgruppen er ungdom i alderen 13-18 år. Erfaringene fra kurset og det å lære om mestring vil også komme til nytte for andre. Vi vil blant annet bruke erfaringene i de andre tradisjonelle aktivitetene vi har og gi erfaringer videre til andre organisasjoner gjennom paraplyen Unge funksjonshemmede (tidl. FFOU).

Gjennomføring

Kurset er tenkt å ha 20 deltakere og fem ledere.

Dette kurset skal gjennomføres over en helg, fredag til søndag. I løpet av helgen skal det være god fordeling mellom teori og læring i praksis gjennom aktiviteter. Vi har knyttet til oss Anne Marie Kjeka som leder prosjektet *Tunghørte studenter – mestring* (et prosjekt støttet av Helse og rehabilitering). Kjeka er høgskolelektor ved avdeling for helse- og sosialfag ved HIST (ansvarlig for program for audiografer). Hun har gjennom prosjektet og ellers opparbeidet seg god kunnskap om og kjennskap til området unge hørselshemmede og mestring. Vi vil bruke Kjeka og hennes prosjekt både i forberedelsene til kurset og som en av kursholderne. Videre vil vi i stor grad bruke ungdommer som har hørselshemming og har lært seg å mestre dette på en god måte. De vil dele sine erfaringer og være med som ledere og forbilder på kurset.

Vi legger stor vekt på at man også skal få oppleve aktiviteter som bidrar til å forsterke mestringsfølelse og selvtillit. Fokuset vil ligge på utendørs aktiviteter som klatring, rappelling og vannaktiviteter. Dette er aktiviteter vi vet mange av disse ungdommene vegrer seg for å delta på ellers. Det at de har en hørselshemming vanskeliggjør kommunikasjon generelt. Spesielt ved slike aktiviteter forbundet med noe risiko og viktige sikkerhetstiltak fører det til at ungdommene ikke deltar. Vi ønsker å vise ungdommene at hørselshemmingen ikke er en hindring for å delta i slike aktiviteter. I kombinasjon med teoretisk tilnærming til området mestring, vil dette gi ungdommene en mulighet for å tørre mer i etterkant av kurset og ikke minst øke selvtilliten.

Oppfølgingen av ungdommene i etterkant av kurset er viktig. Vi vil gjøre en grundig evaluering ved kursets slutt for å få et bilde av utbyttet til hver enkelt. Evalueringen vil gjøres ved hjelp av et spørreskjema som må besvares av alle, der spørsmålene er grundige og gir oss et godt bilde av opplevelsen av kurset og opplevelse av læring. Denne evalueringen vil bli fulgt opp med telefonsamtale eller e-post kommunikasjon

med hver enkelt deltaker 1 mnd etter kurset og 3 mnd. etter kurset. Alle vil bli stilt de samme spørsmålene ved denne runden og vi mener på denne måten å kunne danne oss et godt bilde av utbyttet til hver enkelt og til gruppa som helhet. Dette blir viktig for overføring av erfaringer i etterkant.

Fremdriftsplan

NÅR	HVA
Januar/februar 09	Oppstart av prosjektet, definering og starte letingen etter egnet sted for kursgjennomføringen
Mars/april 09	Booke sted for kurset. Gjøre avtaler med foredragsholdere.
Mai/juni 09	Bestille aktiviteter og gjøre klart innhold i kurset, møter med foredragsholdere og ledere
August/september 09	Sende ut invitasjon og motta og registrere påmeldinger til kurset. Gjøre ferdig siste rest av program og innhold
September 09	Gjennomføre kurset siste helga i september
Oktober 09	Intervju med deltakerne for å få et bilde av erfaringene etter kurset
November 09	Evaluering/delvis sluttrapport
Desember 09	Gjennomføre andre og siste intervjurunde med deltakerne for å få et bilde av om ungdommene benytter seg av kunnskap fra kurset. Sluttrapportering til Helse og rehabilitering og rapport og muntlig overføring av ervervet kunnskap til nytte for andre organisasjoner og internt.

Organisering

HLFUs styre vil være prosjekt og styringsgruppe for kurset. Ungdomskonsulenten ansatt i HLFU vil gjøre det meste av det praktiske arbeidet med kurset og oppfølgingen av ungdommene i etterkant. Leder i HLFU Guro Markussen vil være prosjektleder.

Prosjektets betydning

Vi tror at dette prosjektet vil ha stor betydning for de ungdommene som deltar. De vil gjennom samlingen både oppleve mestring i praksis gjennom selvtilitsbyggende aktiviteter og lære om hvordan mestre i dagliglivet gjennom en teoretisk tilnærming. En viktig faktor for prosjektets betydning er også at vi vil følge opp ungdommene etter kurset for å se hva de faktisk fikk ut av det de lærte og om de nyttiggjør seg av kunnskapen til daglig. Sist, men ikke minst vil erfaringene fra kurset og oppfølgingen i etterkant bli viktig for gjennomføring av andre aktiviteter i regi av HLFU og kanskje andre organisasjoner. Vi vil på best mulig måte overføre de viktige erfaringene for å forbedre aktiviteter vi allerede har og utvikle våre metoder for å jobbe med mestring av hørselshemming.